

V Ljubljani, v četrtek, dne 2. januarja 1913.

<p>Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2— 1/2 leta K 4— celo leto K 8— za Nemčijo: " 3— " 6— " 12— ost. inozemstvo: " fr. 3-50 " fr. 7— " fr. 14—</p>	<p>Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 12. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.</p>	<p>Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vln. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.</p>
<p>Leto III. Posamezna številka 20 vinarjev.</p>	<p>Na naročila brez denarja se ne ozira.</p>	<p>Naročnina za dijake in vojake 6 kron. Štev. 1.</p>

Zgodba svete noči.

Lovro Kuhar.

Vršila se je pred sto leti, ko še ni bilo toliko koledarjev in se ohranila v ljudstvu do današnjega dne.

Visoko v koroških gorah, na zmernostrmem pobočju široke planine je stala velika lesena Ošvenova hiša. Ošvenova kmetija je bila na samotni; daleč je bilo na vsako stran, k najbližjemu sosedu eno uro, v vas k fari več ko dve — po leti namreč. Po zimi je bila druga. Hoja po visokem snegu je bila trudapolna in Ošvenovi ljudje so po zimi le malokdaj občevali z zunanjim svetom. To občevanje je včasih za gotov čas tudi popolnoma ponehalo. Zgodilo se je, da je padlo posebno mnogo snega, nato so prišli vetrovi, nametli so se veliki zameti in Ošvenovi prebivalci so bili za nekaj časa popolnoma odrezani od svojih sosedov. Tako je bilo tudi neko zimo. Zelo zgodaj, še mnogo pred Božičem, je navalilo snega, zasulo vsa pota z debelimi, neprodinimi plastmi in zaprlo Ošvenovim dohod v dolino. Dolgočasno so jim tekli dnevi in natihem so se skoraj bali bližajočih se božičnih praznikov v misli, da jih bodo morali obhajati v samotni, daleč od drugih. Prazniki, prejšnje čase težko zaželeni, so se jim letos približevali mnogo prehitro.

Nekega večera je sedela vsa Ošvenova družina pri mali južini. Ugibali so o bližnjih praznikih in možje so sklenili, da bodo šli, ako bo srenj držal, v krpelj k polnočnicam. Veliki hlapec Miha in kravarica Lena, ki se nista dobro razumela, sta zašla pri tem v veliko protislovje. Lena je trdovratno silila, da bo Božič — šele v dveh dneh in ne pojutrišnjem, kakor je hotel Miha in z njim tudi drugi. Miha ji je dokazoval na vse kriplje, da ima prav on, številil je na prste, manal proti nji in ji trobil na ušesa. Ali neverjetna dekla je trdila svoje. Tedaj je vzel Miha izza trama porumenelo deščico, kos oglja, začel črtati po nji čudne križe in verige, ter jo zmagoslavno pomolil dekli pod nos. Dekla je zaničljivo namrdnila obraz in potegnila z roko po deski, da so se črte izpremenile v velik, črn madež. To je Miho razburilo in ljuto je mahnil z desko proti njenemu licu . . . Nedolžna dekla ni bila ravno razpoložena za čudno birmanje od hlapčeve strani, umaknila se je in deščica je klofutnila le dim, ki se je mešal po sobi.

»Mir!« je ukazal gospodar. »Božič bo, kadar bo!«

Hlapec je še godrnjal nekaj časa in skušal prezreti »tolovajski« obraz deklin, ki se je hinavsko svital izza varnega hrbita gospodarjevega. Po jedi so odšli na skedenj vsi, razen gospodinje in otrok. Šega je bila tisti čas, da se je žito zmlatilo po noči in sicer je imel ta nalog veliki hlapec. Gledati je moral, da je bila mlatva z Božičem končana in vsak je pritiskal na vso moč. Pri Ošvenu so imeli nocoj zadnje na vrsti. Ravno prav — potem je Božič. Gnali so do zadnjega in stara ura v družinski sobi je kazala čez deset, ko so obesili cepe na kline in se je hlapec Miha, zadovoljno sopeč, naslonil na lino in se zagledal v jasno krajino. Nekaj časa je nedo-

ločno zrl v noč, potem je nenadoma obvisel njegov pogled doli v temnem, od gore osenčenem kotu doline. Nekaj svetlega, migljajočega, kakor drobna lučka, ga je zbudilo v oči in postal je pozornejši. Omenjena lučka se je pojavila znova, strepetala v daljavi, skrila se in zasvetila zopet v iskrecem blisku. Miha se je začudil. Domislil se je, da na onem svetu ni nobenega človeškega bivališča. Hotel se je ravno vprašati, odkod luč, ko nedaleč od tod zagleda drugo, potem tretjo in v tem hipu jih zablešči po dolini cela vrsta . . . nemirnih, žarečih pičic.

»Poglejte sem!« zaklical je zadivljeno. »V dolini je vse v lučeh.«

Vsi so pristopili k lini in z vprašujočimi pogledi iskali čudeža. Sprva ni nobeden zapazil nič, a polagoma, ko so se oči privadile, so videli isto kakor Miha.

»To je čudno!« je menil gospodar, prevzet od neke čudne groze. »Kaj je neki?«

Obrazi so se sklanjali skozi lino in s preplašenimi, neumnimi očmi bulili v noč. Kar naenkrat se odtegne dekla Lena od line in vzklikne:

»Čarovnice —!«

Mučen molk je sledil, le globoki, zadržani vzdihli so se slišali. Nato je zazvenel glasen, prešeren smeh po visokem skednju: volar Tone se je smejal vraževerni Leni. On ni veroval v vraže; vojak je bil svoje dni in lastno mnenje je imel o takih stvareh.

»Toda kaj je sicer?« je dejala užaljena dekla boječe.

»Čarovnice že ne!« je dejal Tone važno.

Lučice so se vidoma premikale proti vasi, posamezno ali v trojih in končno je bila vas videti, kakor razsvetljen, narobe obrnjen jerbas. Vmes so posebno žarele dolge črte in gledalci v lini so ugibali natihem, li niso to cerkvena okna.

»To je od sile«, je zamrmral gospodar. Vse se mu je zdelo, kakor nerazrešljiva uganka.

»Ni drugače — čarovnice so!« je dehnil Miha pretrgano.

»Molči, bedak!« je pristavil Tone mračno, pomislil za hip, nato je stresel z glavo in dejal odločno:

»Pogledat grem, kaj je!«

In ni pomagala ne prošnja in ne grožnja; neustrašljivi Tone si je navezal na noge široke krpelje, oblekel ogromen kožuh in se napotil v dolino. Hoja po polju ni bila ravno težka, sneg je bil zmrzel in držal ga je na površini. Tone je naglo prekoračil Ošvenovo polje in prišel v gozd. Drugače pa je bilo v gozdu. Površina snega ni bila enakomerna, nakupičen, polzmrzel sneg se je menjal z jamami in vrtinami. Dolga, dolga je bila pot po gozdu in mučna, da je sicer močan mož docela oslavljen prigazil iz gošče na plano.

Oddahnil se je. Nedaleč pred seboj je zagledal med golim, rogovilastim drevjem črne stene sosedove hiše. Toda — kaj je to? Majhno okence v steni se sveti . . . in zdaj o polnoči!

»Kaj nocoj celi svet nori?« je vzkliknil Tone in vsled neke nevztrpljive rado-

vednosti je pospešil korake. Pred pragom si je odvezal krpelje in jih stresel za vrata. Bila so zaklenjena. Stopil je k oknu in pogledal skozi steklo. Starega dedca — dobro znanega hišnega deda je videl dremati pri peči. Poklical ga je. Ded ga je spoznal in mu odprl vrata.

»Ali je že minilo, da se vračaš?« je vprašal ded dobrosrčno in se čudil.

»Kaj minilo . . .« se je čudil Tone še bolj. »Prišel sem od doma.«

»Škoda, boš zamudil,« je rekel ded žalostno. »Ali si sam?«

»Zamudil! . . .« je zinil Tone razočarano in strmel v starca. Neumljiv se mu je zdel, neumen nekako in jel je dvomiti. »Zamudil . . . kaj? Zakaj imate luč, zakaj bedite in kje so drugi?« ga je obsul z vprašanji.

Starček je odrevenel groze. Globok, skrbljiv vzdih se mu je izvil iz ust: »Tone!«

»Da, da!« je hitel Tone nevzdržljivo in silil v preplašenega deda. »Povejte, razložite mi, zakaj norite?«

Starec je bil uverjen s kom ima opraviti — kratkomalo, stopil je korak nazaj, pomočil rožmarinovo vejico v posodico in mrmrajoč nerazumljivo, jel škropiti proti Tonetu.

Tone ni vztrajal dalje. Obrnil se je na mah in pustil starca samega; prepričan je bil, da je znorel. Pustil je krpelje pred pragom in odhitel po slabo zgaženi poti, ki se je vila med visokim snegom proti vasi. Hitel je brezmiselnost dalje. le eno je hotel dognati: kaj pomeni cela zadeva. V redkih presledkih mu je zvenelo na uho ubrano zvonjenje farnih zvonov in to ga je blaznilo do skrajnosti. Hitel je in hitel. . . Končno je došel v vas. Cerkvena okna so žarela v polnem sijaju in med hišami je odmevala lahna godba cerkvenih orgel . . . Planil je proti cerkvi.

V tem trenutku so se odprla cerkvena vrata in iz hiše božje so se jele valiti temne, zavite postave. Že so prihajali do njega prvi. Pogledal je natančneje . . . sami znani obrazi, navdahnjeni svečane, tihe sreče . . .

Tone se je postavil pred prvega, stresel ga za rame in proseče šepnil:

»Prijatelj! povej mi, zakaj si šel v cerkev . . .?«

Nagovorjeni se je ustrašil, nagnil se je nazaj in se potem sklonil k Tonetu.

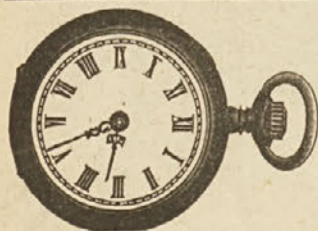
». . . Človek . . . ali ne veš, da je novej sveti večer . . .«

Tone je omahnil . . .

Ko se je zdramil, je videl cel trg ljudstva, molče se gibajočega po vasi . . . baklje in treske so se zasvetile med gručami, goreče s krasnimi velikimi plameni, kakor na veliki dan, košati šopi isker so se trgali od njih in padali na srebrast, blesteč sneg . . .

Sveta noč velikega, nadzemjskega rojstva . . . in pri Ošvenu so se zmotili za en dan.

Vsak naš prijatelj ne čita samo Sl. I. T., ampak ga tudi plača in mu pridobiva novih naročnikov.

Priporočamo
domačo tvrdko

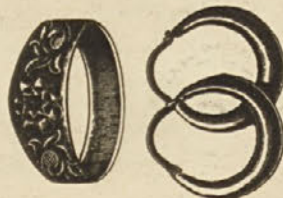
H. Suttner,

ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastoj in poštnine prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg števil. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna!

Spomladi 1913. izdamo kot nagrado našim naročnikom **veliko krasno sliko v barvah z Balkana**. Sliko izdeluje priznan slovenski akad. slikar Vavpotič in razmnoži jo prvovrstna češka tiskarna v Pragi. S tem ugodimo mnogobrojnim željam ter podamo Slovencem umotvor, ki bo lep spomin na junaške zmage naših bratov na Balkanu.

Naš ilustrovani koledar je dotiskan, a žal, da še knjigovez ni dovršil dela, da bi lahko bili priložili koledar tej številki. Dobijo ga naši naročniki gotovo! Prosimo potrpljenja

Opozarjamo še posebej vse naše p. n. naročnike in naročnice, da imajo pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercer, če plačajo polletno naročnino 4 K za „Slov. Ilustrovani Tednik“ in še 40 vin. za ovoj in poštnino slike a poslati je za vsako sliko 40 vinarjev — Slovenci, proslavite spomin svojih velmož s tem, da okrasite svoja stanovanja z njih slikami

Roman „V burji in viharju“ je še za dve ali tri številke in ko ga končamo, začnemo takoj priobčevati novi roman „Za svobodo in ljubezen“. Novi naročniki lahko dobe ponatis vsega romana „V burji in viharju“. Mehko vezana knjiga stane 3 krone, s poštnino 30 vin več.

Vojna in drugo.

Splošni politični položaj še vedno visi. Turki zavlačujejo mirovna pogajanja, in ni izključen kak preokret na slabše. Angleški listi opozarjajo na dejstvo, da naša država še vedno vzdržuje svoje varnostne naredbe na meji, kar je dokaz, da še ni prepričana, da bi ne moglo čez noč kaj nastati. Državo veljajo te priprave vsak dan baje 4 milijone kron. Takšnih ogromnih vsot se ne izdaja kar tja v en

Zgradba belokr. železnice: Obokanje predora.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

dan. Proschaskovo zadevo se lahko smatra za končano, Srbija je privolila v samostojnost Albanije in se zadovoljuje s trgovskim pristanom. Vendar meje Albanije še niso določene, in ravno tu pride lahko do velikih težav. Razven tega se Balkanska zveza ne bo dala voditi Turkom za nos. Ostale države silijo Turčijo, naj se vda, toda turška vlada se boji doma revolucije vsled preneugodnega sklepa miru.

Romunska je v zvezi z Bolgari, kot se je sedaj izkazalo, še pred izbruhom vojne. Nova blamaža za račune naših in turških diplomatov! Oboji so lovili Ro-

munsko, a Romuni so se dogovorili z Bolgari, da za slučaj, če bi Turki Bolgare nabili, da pošljejo Romuni Bolgarom na pomoč 150.000 mož.

Skader. Čeprav je dogovorjeno na bojišču premirje, se skadrski Turki tega ne drže. Neprestano napravljajo izpade iz mesta. Zadnji izpad je bil precej krvav.

— izvoljen 19. dec. 1911. — je najmlajši župan v Avstriji — rojen 1887 —, sin † Kašpar Kastelic-a, ki je 40 let načeloval občirni občini Materija, katera ima 146 km² površine, 25 vasi, 9 šol in krog 6000 duš prebivalstva. V področju te občine se nahaja pri vasi Slivje divna kraška jama „Dimnica“, katera obeta privabiti

Zgradba belokranjske železnice: Novozgrajene delavske hiše (cela nova vas).
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Med Črnogorci in Srbi vlada vsled te turške verolomnosti seve hudo razburjenje.

Hud poraz. Skoraj hujši, kot vojni poraz Turkov, je gospodarski poraz naše države vsled nerodne politike. Hudi časi so dandanes! Pa zakaj? Celo nemškimi hujskajočim listom se začena svetiti v njih fanatičnih buticah, da spoznavajo vzroke naše mizerije: sovraštvo naših Nemcev do južnih Slovanov. Ti listi sami delajo te-le račun: aneksija Bosne in Zahumlja leta 1908. nas je veljala 100 milijonov kron, sedanja kriza nam je povzročila že 1500 milij. kron škode, torej ob 2500 milij. kron smo tekem štirih let. Ali ni potem čudno, da je postalo življenje hudo, da bi se še pes zanje lepo zahvalil. A vse to bi se dalo zabraniti, če bi imeli pametnejšo politiko in zmožnejše diplomate. Te grozovite gospodarske izgube sedaj, ko še niti ena puška ni počila! Kaj bi bilo, če bi izbruhnila vojna!

Novi zastop občine Materija je izvoljen novembra 1911. G. Božidar Kastelic

mного občudovalcev. Težka naloga čaka mladega gospoda župana in odbor; izvršiti se ima cela vrsta novih šolskih zgradb, vodnih naprav in cest. Upamo pa, da bo krepka volja premagala vse ovire in pomogla bednemu istrskemu trpinu do boljšega položaja.

Novomesto — metropola Dolenjske. (Letos bomo priobčevali opise in slike raznih krajev slovenske domovine. Ker se gradi sedaj belokranjska železnica, bomo priobčevali tudi z Dolenjske in Bele krajine slike in opise, kar bo gotovo zanimalo naše čitatelje.) Novomesto ali Rudolfovo je največji kraj na Dolenjskem. Imenuje se metropola Dolenjske. Mesto stoji na skalnatem griču obdanem od treh strani od reke Krke. V velikem loku se vije okoli mesta ta lena, počasi tekoča in globoka voda. Ako hočemo uživati lep razgled po mestu in njega lepi okolici, se nam je treba podati na Kapiteljski hrib. V senci kostanjev imamo tu prekrasen razgled. Pred nami leži mesto, okoli srebrn pas vode, v oko-

Zgradba belokranjske železnice: Izgotovljen obok in škarpa.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

lici pa nebroj hišic, gradov in cerkvic. V ozadju nam zapirajo razgled Gorjanci, na zahodu pa kočevski hribi. Na severovzhodni strani se nam blišči cerkva na Trški gori, zasajeni z visoko trto, proti vzhodu pa nam vhaaja oko tja čez Krško polje do prijaznih štajerskih posavskih vinskih gor. Malokateremu mestu je podarila narava

za novomeško predmestje. Novomesto veže s Kandijo lep železen most.

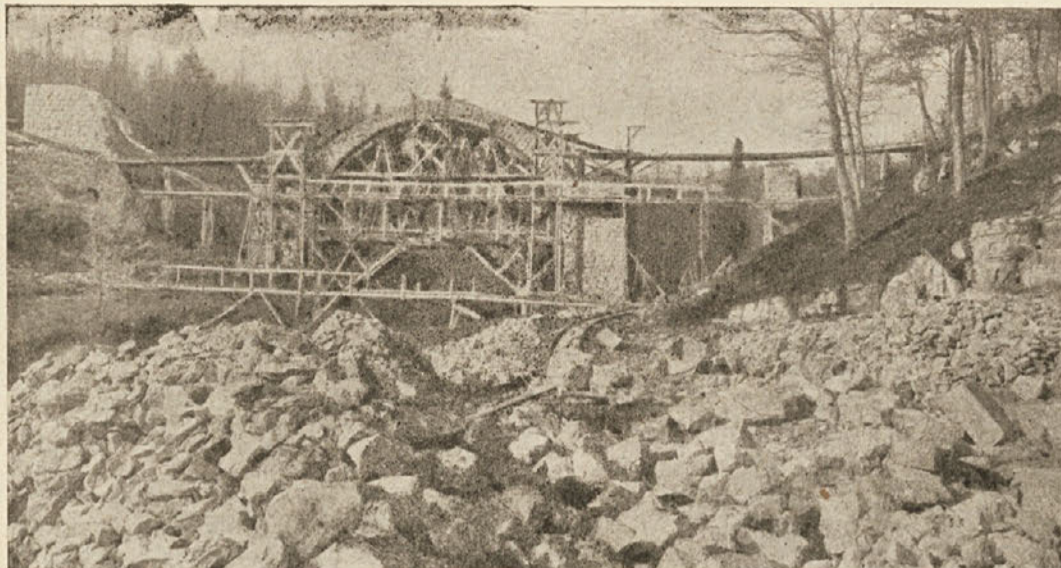
V sanitarnem oziru je mesto dobro preskrbljeno. Ima vodovod s prav dobro pitno vodo izpod Gorjancev. V mestu se nahaja ženska bolnišnica, novo, moderno poslopje. V Kandiji pa se nahaja istotako velika in moderno urejena moška bolniš-

slovenskemu svetu, zlasti pa Novomeščanom po svojih originalnih „Bajkah in povestih o Gorjancih“.

V okolici Novegamesta se nahaja vsepolno starih in novejših gradov, ki imajo vsak svojo zgodovino. Vendar pa pri površnem opisu Novegamesta in okolice ne smemo prezreti enega najlepših krajev na Dolenjskem. To je kotiček poln romantike in lepe poezije — Otočec. Poldrugo uro hoda od mesta proti Belicerkvi se Krka precej razširi. Opazimo tam več manjših in večjih otokov. Vmes pa plavajo race in gosi, ponirki in tudi čaplje so tu redni gosti. V ozadju, na največjem otoku med slikovitim drevjem pa zagledamo grad Otočec, znan po dr. Tavčarjevi noveli „Otok in Struga“. Zares lep košček slovenske zemlje je to!

Tako približno izgleda Novomesto in njega okolica. Kdor ne veruje, naj pride sem in prepričaj se bo, da je prav zapel pesnik:

Slovenski svet, ti si krasan!

Zgradba belokranjske železnice: Zgradba oboka mostu.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

tako pisano in romantično okolico, kakor Novomestu. Lep razgled po mestu in okolici uživamo tudi na južni strani od Božjega groba ali pa od kmetijske šole na Grmu. Tu se nam pokažejo ob jasnih solčnih dnevih v vsej svoji krasoti celo Kamniške planine.

Novomesto, (povzdignjeno v mesto po Rudolfu IV. l. 1365.) ima interesantno zgodovino, katero nam je podal v posebni knjigi profesor Ivan Vrhovec.

Do otvoritve dolenjske železnice je bilo mesto brez vsakega prometa, zapuščeno od vsega sveta. Le dijaki so nekoliko oživljali to puščobo in praznoto ter ljudje, ki so imeli opraviti v različnih uradih. Odkar pa je stekla iz Ljubljane železnica, se je v mestu precej spremenilo. Promet se je začel večati, tujci so začeli zahajati v večjem številu, začelo se je čisto drugo življenje. Tudi se je začelo mesto lepšati in modernizirati. Mnogo lepih javnih in privatnih stavb je zrastle v tem času. V mestu se nahaja že četrto leto trasijski odelok belokranjske, oziroma dalmatinske železnice. Ko se zgradi ta železniška zveza z Belokrajino, in če se še vresniči že dolgo

nica usmiljenih bratov. Oba humanitarna zavoda sta velika dobrota ne samo za mesto, ampak za celo Dolenjsko.

Svoj čas je imelo Novomesto tudi vojaško posadko. Vojašnica se je pred leti podrla, a na tistem mestu se je zgradilo okrožno sodišče, istotako veliko in moderno poslopje z lepo lego nad Krko.

Novomesto je uradniško mesto. Zato ni čuda, če primanjkuje tuintam stanovanj. Novomeški uradniki so bili glede primernih stanovanj večkrat v velikih zadregah. Temu nedostatku je deloma odpomogla mestna občina z zgradbo primerne poslopja za uradniška stanovanja.

Društveno življenje je v Novomestu precej razvito. Imamo mestno godbo, salonski orkester, pevsko društvo, telovadno društvo Sokol, moško in žensko podružnico Ciril-Methodove družbe, ter še več drugih.

V mestu se nahaja več senčnatih drevoredov, zasajenih za časa Francozov. Sploh pa novomeško občinstvo kaj rado zahaja v prelepo okolico. Krasni so po solnčnem zahodu sprehodi ob Krki. Mirno in tiho je tu, le tuintam moti to tihoto

Najmlajši župan v Avstriji: Božidar Kastelic,
župan v Materiji v Istriji.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Novi tramvajski vozovi na Dunaju. Promet v velikih mestih se vedno bolj množi. Uvedli so počestne železnice in električne tramvaje, podzemeljske železnice in v nekaterih mestih drdrajo celo nad hišami vlaki, ki prevažajo občinstvo iz enega dela mesta v drugega. Ker pa promet vedno narašča, uvajajo vedno nove uredbe. Na Dunaju so uvedli sedaj celo enonadstropne tramvajске vozove. Ljudje začudeni gledajo, ko drčijo po ulicah visoki vozovi, a potniki, ki se vozijo v nadstropju, se smehljajo od zgoraj dol pešcem, ko hite mimo njih.

Črtice z Balkana.

S topom nanj! V neki bitki blizu srbske meje je stal Arnavt brez zavetja in meril na srbske vojake. Vsak strel pogodi po enega vojaka, tako dobro je meril. To je pa bilo preveč nekemu topničarju, pa poprosi oficirja, naj mu dovoli izstreliti top na Arnavta. „Ali pa veš, da velja strel iz topa 60 dinarjev?“ ga vpraša oficir. „Vse eno, plačal bom.“ Oficir mu brez tega dovoli, topničar naravnost top, ga izstrelil in Arnavt se razletel v sto kosov.

Občinski odbor občine Materija v Istriji.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

projektirana proga z Brežicami, se obeta Novomestu še lepa bodočnost.

Mestu nasproti, na desnem bregu Krke leži vas Kandija, katero smatra vsakdo

žvižg lokomotive; tuintam pa potegne hladilna sapica z nad lene reke.

Na novomeškem pokopališču počiva slovenski pisatelj Janez Trdina. znan

Živa slika iz bojnega polja.

Po Nemiroviču-Dančenku,* poslovenil prof. Anton Bezenšek.

* Vasilij Ivan Nemirovič-Dančenko je ime slavno znanega ruskega pisatelja, kateri slovi posebno kot dopisnik iz vojnega polja rusko-turške vojske l. 1877—78. Pred sedanjo vojno je potoval po raznih krajih na Balkanu, zlasti po Makedoniji, ter objavljaj svoje zanimive potopisne črtice v raznih ruskih časopisih. V sedanji vojni je bil poročevalec lista „Ruskoje Slovo“ iz bojnega polja in pisal s tako navdušenostjo in milobo, da pleni srce človeka. Spoznal sem se te dni z njim na cenzur-

nosnih balkanskih vrhov, ali od skalnatih vrhov Rodopskih, ali od tihih bregov reke Marice, Tundže in Arde — odkod prihaja glas žalujočih žen in sester? Kje lije solze nevesta, kje se joče sirota-dete?

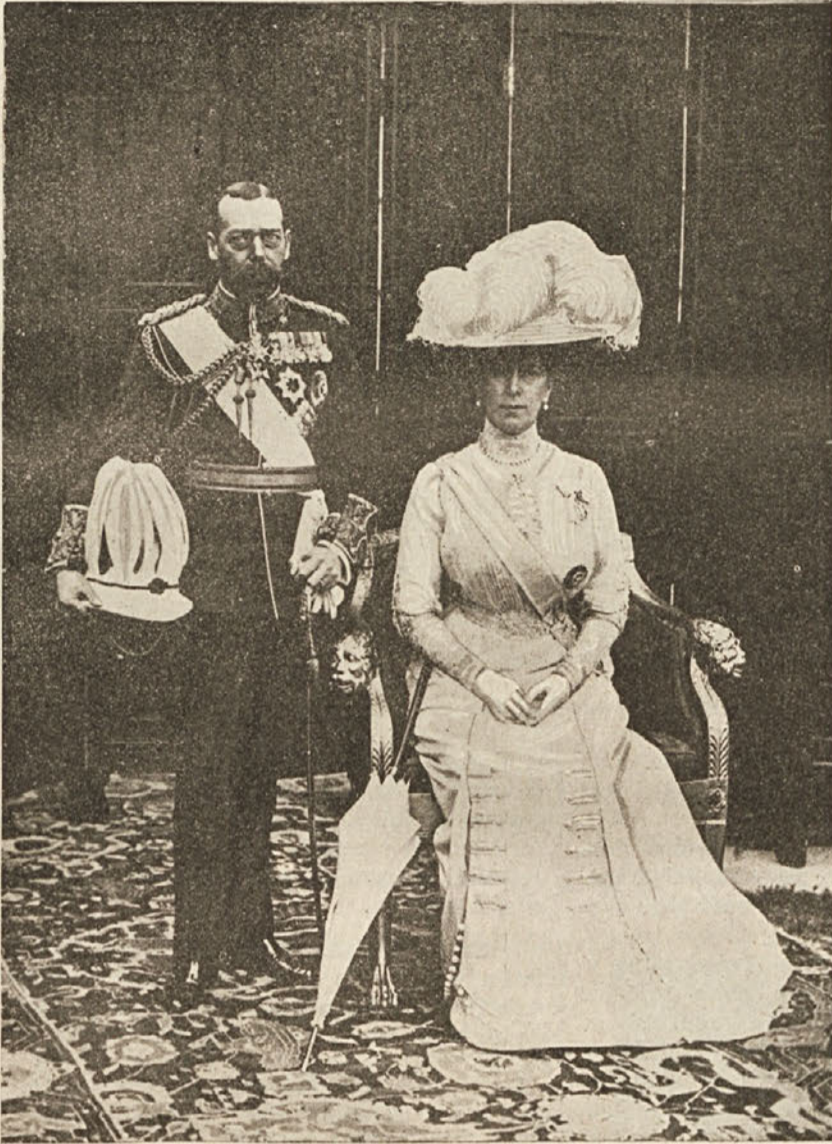
Ko je udaril končno boben, kliče te viteze svobode in smrti na vojsko, pojavila se je precej narodna legenda iz ust, ki so do tedaj molčala. Celó življenje tukajšnjega kmeta je obvito z narodno pravljico, kakor z vitko vinsko trto.

K letu bodo cvetice spet cvetele, a iz juna-kove krvi bo vzknila svoboda trpinčenih bratov, zaradi katere je končno čudež osvetlil nebo.

Bratje po krvi, ki so si bili do včeraj sovražni, zedinili so se, pozabivši stare račune; a sedaj pijejo iz krvave, a zmagovite čaše, praznujoči svoje pobratimstvo.

Vojaki stopajo, vrsta za vrsto, „družina“ (bataljon) za družino.

Ako bi bili vi tukaj, in ako bi gledali z menoj te korenjake, zagorele od solnca,

Najnovejša slika angleškega kralja in kraljice.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Poslednji papeški konsistorij v Rimu dne 2. decembra 1912.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

nem uradu v Sofiji. Mož je v starosti nad 60 let, visoke postave, simpatičnega obraza s častljivo sivo brado. Izrekel sem mu svoje občudovanje zaradi njegovih prekrasnih slik in zanimivih popisov iz bojnega polja, ter sem omenil, da želim prevesti na slovenski jezik nekatere odlomke.

Prošla noč je bila meglena. Luna je le slabo svetila. Od daleč čujem melanholično sviranje na „gajdi“ (Dudelsack) in tiho petje, kakor da prihaja izpod neba in se spušča na zemljo, jokaje se nad njo, kakor mati nad bolnim detetom.

Hitim naprej, da bi zvedel, kaj to pomeni. Zagledam vojake, starejše možake „opolčence“ (rezerviste), ki gredo v bojne redove, popolniti prazna mesta. Jutri bodo ti možje že junaki, odvezemajoči z orožjem v roki sovražniku grozne, pod nemškim nadzorom napravljene redute in forte okolo Lozengrada.

Slava minolih vekov priča z navdušenimi stihii o veliki Bolgariji Simeona in Kruma. Odpirajo se grobovi prvih mučenicov, padlih v borbi s puščami proti kopjenosnim azijskim krdelom — konjikom. — Bog ve, odkod: ali od podonavske ravnine, ali od po-

V vlažni, mrzli noči stopajo mimo mene red za redom križarji novo rojene svobode, in tisočero glasov tihoma odmeva za žalostnim napevom planinske „gajde“.

Zdaniilo se je. A še cel dan korakajo vojaki v nepreglednih redovih mimo mene. Jaz gledam z začudenjem vrli stroj dobro izučeni h vojakov, njih točen in siguren pohod. To so „seljani“ (kmetje) v svoji kmečki obleki, povrh katere so „naramili“ puško. To je vse. — V cevih na puškah tičijo šopki ali cvetlice iz domačega, morebiti za vedno zapuščenega polja; s cveticami so okinčane kape, cvetlice so pripete na prsih junaških.

Ali mu je mati dala za slovo ta dišeči šopek, ali soproga pri poslednjem objemu, ko gre junak v boj za sveti križ in zlato svobodo? —

Tako sem premišljeval in potem povprašal enega mimo mene stopajočega vojaka v gornjem smislu. Ta pa mi odgovori s kratkim vzdihljajem:

„Moja zaročnica mi je podala ta šopek tam za plotom na kraju vasi.“

Cvetje bo zvenelo, junak bo padel v boju.

zatrdle od vetra — slovanske obraze, bi bili presenečeni.

Jaz sem čital iz teh obrazov navdušenost, ki sili naprej, vse naprej mračno odločnost, premagati sovražnika in prepričanost v zmago.

Pisal sem že poprej, da se javljajo kot „opolčenci“ očetje obenem s sinovi, govoreč: „Evo vse, kar morem dati za Bolgarijo!“

Veterani od rusko-turške vojne leta 1877—78., junaki, ostali živi iz bojev pri Stari-Zagori, Šipki, Šejnovem, vstopajo kot prosti vojaki v oddelke, katerim poveljujejo njihovi sinovi, ki so dovršili vojno šolo. Ponavljam: To je ena rodbina! To izgleda, kakor da bi v stotisočerih bilo eno srce!

Ko je neki mlad vojak zvedel, da sem Rus, brat Slovan, vzame s kape šopek in mi ga poda z besedami: „Vi ste naši učitelji. Moja sestra je poljubila to cvetje. To je vse, kar morem jaz kot Bolgar podariti Rusu v znamenje blagodarnosti (hvalečnosti).“

Čudna dežela! Edina, kjer se počutim kakor v svojej rodbini, kjer ne rabim nobenega drugega jezika.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst-Vrdela, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni trvdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

Tako čuti, tako piše vrli sin ruskega naroda! Živeč pod mrzlim severnim podnebjem ohranil si je vroča čustva do bratov. A Bolgari so mu zaradi tega iskreno hvaležni.

Kakor Nemirovič-Dančenko, lahko tudi jaz rečem, da so Bolgari svojim učiteljem — bodisi vojaškega ali drugega poklica — vsikdar hvaležni.

Z veseljem in spoštovanjem pozdravi Bolgar, ako sreča svojega bivšega učitelja na ulici ali na drugem javnem mestu; z nekim ponosom se izrazi vsikdar o njem, rekši: „Ta gospod je bil moj učitelj.“

A Rusi in drugi Slovani, ki so bili kdaj učitelji Bolgarom v eni ali drugi stroki, morejo zares biti ponosni na svoje bivše učence, ki imajo prsa junaška in srce blagorodno.

Makedonska narodna pesem. Po F. Kunevu poslovenil prof. A. Bezenšek.

Gora šumi in tuguje,
Gora šeptaje govori:
Četa sinoč je tod prešla —
Ranjen vojvoda zajedno.

Ljute je rane razgledval,
Ljute besede povedal:
„Družina* zvesta in složna,
„Katero sem sedem let vodil —
„Zdaj prišel čas je ločitve...
„Pretrpel sem vse, vi tovariši,
„A eno ne morem pozabit'; —
„Da nisem ustrelil krvnika,
„Ki sestro je mojo pogubil...
„Družina zvesta in složna,
„Globoki mi grob izkopajte —
„Nad njim pa vera, prisega
„Po ptičjem letu naj vzleti
„Do malega bratca Ivanča:
„Umrli ti brat je, Jovane,
„Izrekši sledeče besede
„Sporočivši to oporoko:
„Pod kamenom moraš iskati
„Turčina — vere paganske —
„Ki sestro ti je pogubil...
* * *

Gora šumi in tuguje,
Gora šeptaje govori.

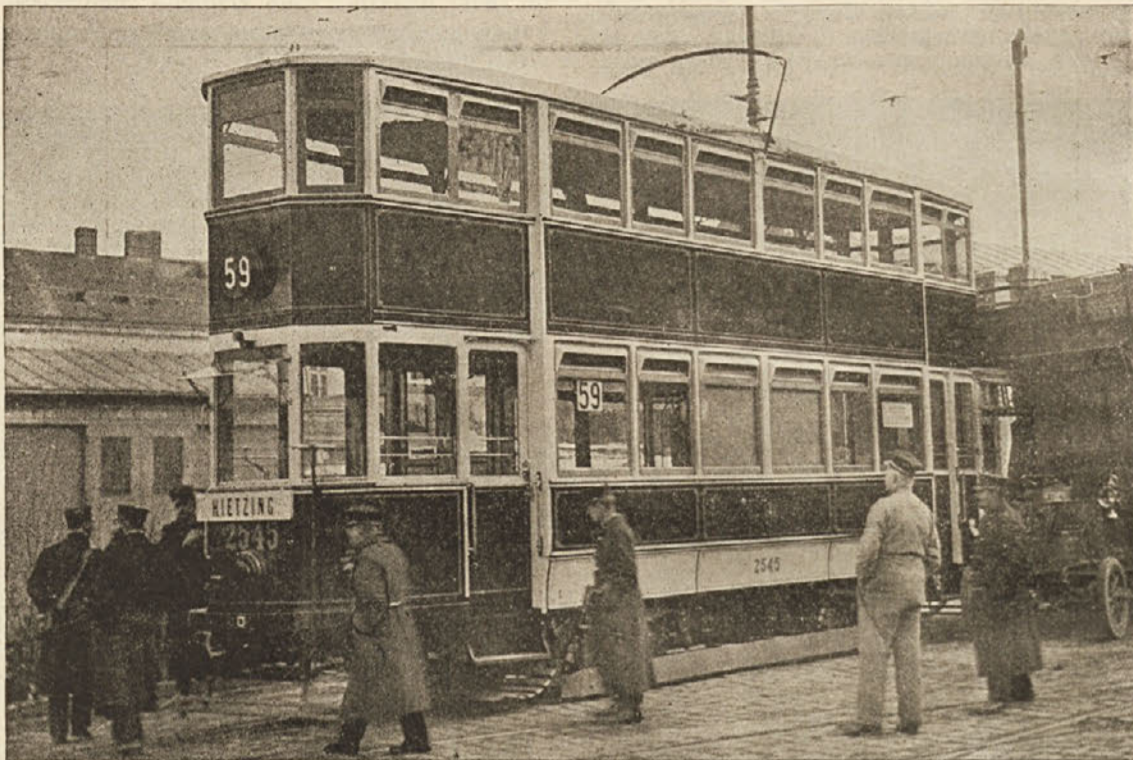
Sofija, 18. decembra 1912.

* Družina = kompanija.

Grozota vojne. Neki kmet je pripovedoval: Slišal sem, da mi je padel na Kumanovu moj edini sin, pa sem odšel na bojišče, da ga poiščem. Oj, bratje, ljudje, kako strašno izgleda tam! Hodil sem po bojišču,

pa nisem mogel dalje, ne da bi bil stopil temu na glavo, onemu na nogo, onemu na roko. Trupla z izkrivljenimi ustnicami leže, da je kar strašno pogledati. Arnavtskih in turških trupel je na kupe in kadar človek to pogleda, mu od groze kar ostekle oči. Z menoj je šel tovariš, pa se je moral na polpota vrniti z bojišča, ker ni mogel gledati

pobegniti iz mesta in je pribežala v eni sap, k srbskemu poveljniku in mu je naznanila, da je v Kumanovem vse polno bašibozukovi Srbi so se nato takoj ustavili. Pripeljali so na primerne prostore svoje topove in so začeli bombardirati Kumanovo. Sovražnik je bil silno iznenaden in se je spustil v divji beg. Na begu jih je pa srbska artilerija z grana-

Novi enonadstropni tramvajski vozovi na Dunaju.

teh strašnih prizorov. Sina nisem našel. Zdaj grem pa v Veles, da poiščem svojih šest stričnikov.

Kako je rešila neka stara ženica Srbe pred Kumanovem. Neka jako zanimiva epizoda, ki se je zgodila v bitki pred Kumanovem in katera je omogočila srbsko zmago, je postala sedaj znana. Pred Kumanovem je obvarovala previdnost neke stare kmetice Srbe pred veliko in nevarno izgubo. Ko so se bližali Srbi mestu, je bilo mesto dozdevno popolnoma prazno. V resnici pa temu ni bilo tako, ampak vse hiše so zasedli bašibozuki, ti najstrupenejši sovražniki Srbov in so se poskrili v njih. Te neregularne čete so nameravale počakati, ko prikorakajo Srbi v mesto, da jih potem začnejo obstreljavati iz svojih skrivališč. Stara kmetica Šikpalica je

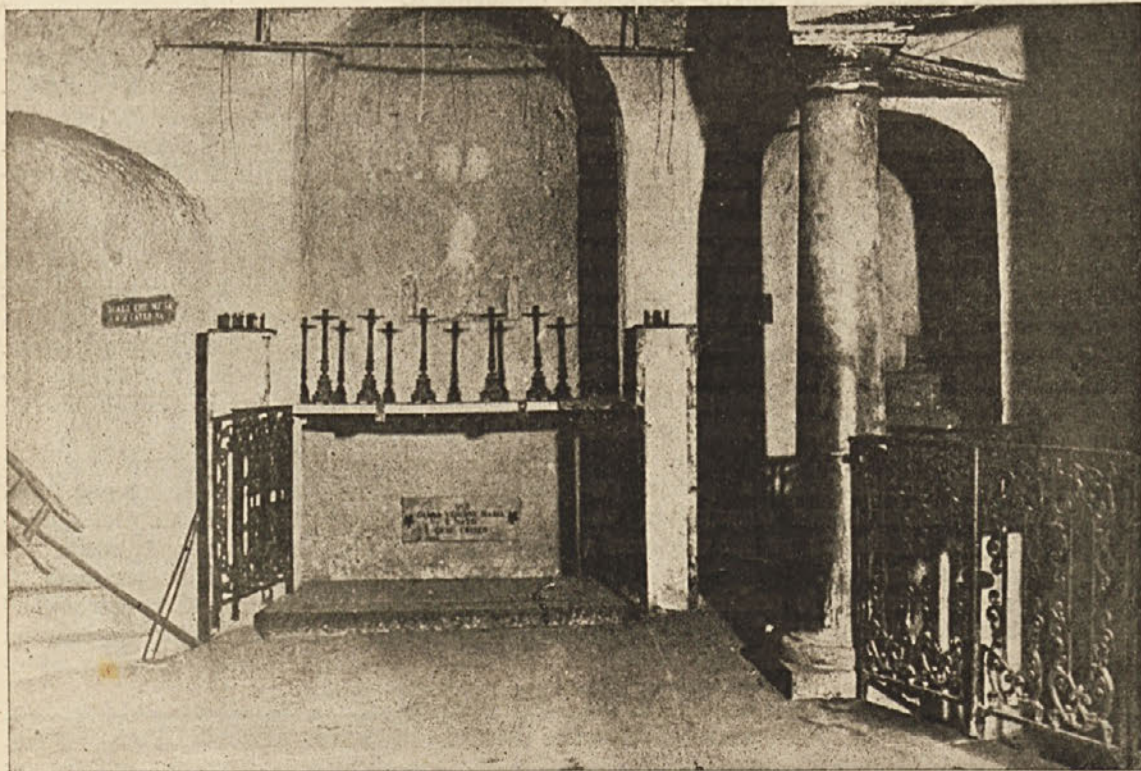
tami tako izborno pozdravljala, da so imeli grozne izgube. Pri vhodu srbskih zmagovalcev v Kumanovo je korakala stara kmetica ponosno in zmagoslavno — pred srbskimi četami. V desni roki ji je visoko plapolala srbska zastava.

Šumi Marica. (Bolgarski slavni pesnik Ivan Vazov je napravil v narodni himni nekatere neobhodno potrebne popravke, tako da se glasi ista v izvorniku tako-le):

1. Šumi Marica
Okrvavena,
Plače vdovica
V ljuti rani dnes.
Marš, marš,
Generalju naš!
Na boj da letim
Vrag da pobedim.
2. Balkanski čeda,
Cel svet mi gleda:
Haj kem pobeda
Slavna da vrvim.
Marš, marš itd.
3. Lévt balkanski —
Duh velikanski —
S ordi dušmanski
Vodi ni krilat.
Marš, marš itd.
4. Srdcata naši,
Junaški silni,
Smrt gi ne plaši
Tupat za borba.
Marš, marš itd.
5. Nij sme naroda,
Za čest, svoboda,
Za mila roda
Kojto znaj da mré.
Marš, marš itd.

Pojasnilo h kitici 1.: Plačem, plačes, plače = jočem se. Generalju, (voc). = o general! Pobedim = poredimo, zmagamo.

H kitici 2.: Čeda = otroci. Haj = hajde, hajd! Kem (k'm) predlog „k“. Vrvim (vrvimo) = stopamo. Da vrvim = stopajmo!

Kraj rojstva Kristusovega v Betlehemu.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Dva bolgarska generala. Kakor je pri Turkih ena največjih pomanjkljivosti nespособnost poveljnikov, tako Bolgarom največ koristijo izvršni generali. O vodji sedanjih operacij generalu Vičevu pripovedujejo, da je najbolj skromen človek. Nima niti svojega adjutanta, ampak za vse mu zadostujejo tri ordonance, ki se menjavajo. Spi le malo in ga morajo takoj zbuditi, če pride kako poročilo. Še bolj pomemben je drugi mož, ki vodi vso bolgarsko armado, namreč general Savov. On je mož srednje, močne postave, lepega obraza, iz katerega seva samozavest. Star je 50 let in je bil rojen v Vzhodni Rumeliji. Izučil se je v vojaških vedah na Ruskem. On je tisti, ki je izuril bolgarsko armado in jo izpopolnil tako, da zadaja danes tak strah Turčinu. Ni čuda, da danes vsa Bolgarija gleda z občudovanjem nanj in da ga vojaštvo ljubi in mu neomejeno zaupa.

Smrt aviatika z bolgarskega bojišča. „Times“ poroča, da je umrl dr. Constantine, ki je služil v bolgarski armadi kot aviatik, vsled poškodb, dobljenih pri Čataldži. Na večer predno so podpisali premirje, je plul Constantine precej nizko nad turškimi črtami hotoč fotografirati pozicije Turkov. Zadel ga je projektil; vendar se mu je še posrečilo, spustiti se na tla med Bolgari. Bil je težko ranjen in je ranam podlegel. Constantin je bil nenavadno pogumen aviatik, odlikovan za to tudi od bolgarskega kralja. Ta je drugi aviatik bolgarski, ki je umrl; prvi je bil neki častnik, ki je padel pri Odrinu, zadel od šrapnela.

jaških oblasti proti Prochaski. Ugron je vzel izjavo na znanje, nakar sta se oba državnik prijateljsko razšla. S tem je ta zadeva za stalno rešena. V ostalem pa se je začel zadnje dni med Srbijo in našo državo neposreden dogovor glede drugih spornih vprašanj in je gotovo, da bo spor mirnim potom rešen. Srbija se je, kakor je to že pred tedni oblj-

ki so štedljivi z napitnino, in sicer na ta način, da zanamujejo njihovo prtljago z gotovimi znamenji. Neki gost, ki je stanoval v najboljših hotelih v Marijinih Varjih, je pri svojem odhodu razkril, da se nahaja na njegovi prtljagi cela kopa črt, napravljenih s kredo. Pri železnici je vprašal kaj te črte pomenijo in tam so mu raztolmačili, da teh

Palača St. James v Londonu, v kateri se vrše mirovna pogajanja med zastopniki Turčije in Balkanske zveze.

NOVICE.

Za Rdeči križ balkanskih držav nam je poslal g. Fran Capuder, posestnik v Praprečah pri Lukovici 10 K. Denar smo sprejeli še pred Božičem 22. dec. in smo ga takoj izročili blagajniku g. dr. Gosaku, a izkazat tega daru nismo mogli v božični številki, ker je šla ista že 20. oziroma 21. v tisk. Iskrena hvala g. Capudru za blag dar!

Darilo grškega rodoljuba. Velika tvrdka Rhalis v Atenah je dala grški vladi 2 $\frac{1}{2}$ milijona za vojne namene iz veselja, da so Grki osvobodili otok Kios turškega robstva. Rhalis je doma s Kiosa.

Moratorij na Srbskem je podaljšan do 15. marca, t. j. upniki ne smejo od dolžnikov zahtevati plačila pred 15. marcem.

173.000 dinarjev je nabral narodni srbski odbor v Ameriki za srbski Rdeči križ.

Konec afere Prochaska in avstrijsko-srbskega spora. Kar smo svoj čas prerokovali, to se je zgodilo. Zadeva konzula Prochaska je končala za naše državnike žalostno, sramotno. To priznavajo danes celo oni nem-

bila, glede Albanije in pristanišča ob Adriji podvrgla sklepu poslanikov evropskih velesil.

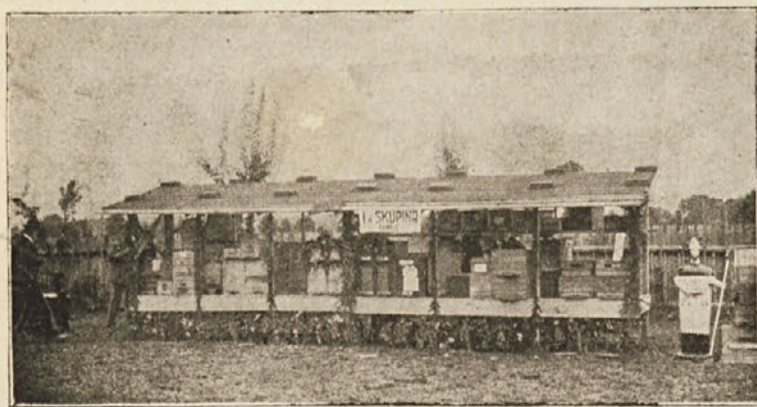
Za slučaj vojne so sklenili ravnatelji dunajskih bank dati avstro-ogrski državni upravi na razpolago dve milijardi kron.

Trozveza med Avstrio-Ogrsko, Nemčijo in Italijo se je na tihem obnovila. Ponovila se je trozveza pred pretekom obroka. Listi pripisujejo tej okoliščini veliko važnost z ozirom na sedanji položaj. Slovenci trozveze ne moremo biti veseli, ker sta Nemčija in Italija v narodnem oziru nam nasprotni in se lahko po pravici bojimo pritiska od obeh strani.

Objekti železničnih prog Zidani most-Ljubljana-Št. Peter-Trst in Celovec-Jesenice-Gorica so do daljnje odredbe ponoči in podnevu z vojaškimi stražami zastraženi. Daje se na občeno znanje, da imajo vse vojaške straže povelje, da vsakega, ki si da na železniških progah kaj opraviti, ali ki nanje stopi, pa se ne more primerno izkazati, zapro, zoper vsakega pa, ki se izkuša zapretbi odtegniti ali ki na prvi klic „Halt! wer da!“ ne obstoji, uporabijo orožje.

črt niso napravili železničarji, marveč da izvirajo iz hotela in da je s tem označen za človeka, ki daje slabo napitnino. Gost, vsled tega kar najbolj razjarjen, je telegrafiral na dotični hotel, zahteval zadoščenja in grozil obenem, da to zadevo objavi v časopisih. Višji natakar v dotičnem hotelu je bil vsled tega takoj odpuščen in razven tega, ker ga je gost ovadil, obsojen radi zlobne poškodbe tujega imetja na dva dni zapora, portir pa kot zapeljavec na denarno globo 10 K. Ta slučaj je pač dovolj interesanten in je gotovo svarilo glede podobnega postopanja. Trdi se sicer, da je to edini slučaj te vrste, toda temu skoraj ni verjeti. Pač pa lakko trdimo, da v naših krajih hotelsko osebje še ne pozna te vrste trikov.

Kako spe vladarji. Nemški cesar spi na navadni vojaški postelji, italijanski kralj Viktor Emanuel spi v mali železni postelji v popolnoma navadni sobi, kjer je le par škrinj medajl. Še originalnejše spi belgijski kralj, namreč v viseči mreži. Še bolj skromno pa spi japonski Mikado, ki leži na tleh, pokritih

S slovenske čebelarke razstave v Celju.

S slovenske čebelarke razstave v Celju.

ški listi, ki so svoj čas baš zaradi te zadeve najbolj hujskali proti Srbiji. Dne 22. t. m. je bil srbski ministrski predsednik Pasić pri avstrijskem poslaniku v Belgradu, Ugronu, in mu je izjavil v imenu srbske vlade, da obžaluje malenkostne nepravilnosti srbskih vo-

Tajna pisava hotelskih uslužbencev. Razprava, ki se je končala pred okrajnim sodiščem v Marijinih Varjih na Češkem in pri kateri sta bila obsojena dva hotelska uslužbenca, je vnovič dokazala, da izdaja hotelsko osebje gotovo vrsto tiralice na pot gostom,

z navadnim pregrinjalom. Pod glavo pa ima par bambusovih palic. Popolnoma drugače pa spi nekronani petrolejski vladar Rockefeller, ki spi v sobi v najvišjem nadstropju svoje palače. Do tega njegovega tuskula se pride šele skozi celo vrsto sob in v njegovi pred-

sobi mora stati več mož-junakov izmed njegovega personala. Celo noč gore v palači in v vrtu okoli palače vse svetilke, tako da je vse še bolj razsvetljeno, kakor po dnevu. Stražniki neprenehoma hodijo po vrtu tega nekronanega kralja. In razen tega stražita tega ubogega bogatina še dva telesna lovca.

Vojna in igrače. Iz Londona pišejo: Balkanska vojna je tako zelo navdušila angleške otroke za vse, kar je z vojno v zvezi, da

benci se je pa takoj opazila velika podobnost med to starko in pa tovarnarjevo soprogo. Stvar je končno prišla na ušesa tudi Webstru, ki je vedel, da je bila njegova žena kot 16-letno dekle s silo odpeljana od staršev, ki jih potem ni več videla. Začel je natančne preiskave v tem oziru in dognal, da so njegovo ženo, ki je bila doma v Ruskem-Poljskem, odpeljali cigani; nato so jo prodali neki družbi potujočih artistov, s katerimi je

Nemški satirični list „Simplicissimus“ je prepovedalo rusko notranje ministrstvo za vso Rusijo. Čehi so vrgli iz svojih lokalov nemške ilustrovane liste, ki v slikah in pisavi zaničujejo junaške Jugoslovane, — Slovenci pa jih naročujejo slej kakor prej. Tužna nam majka! Narodna zavednost, narodni ponos, kje sta?! Slovenski listi n. pr. „Ljubljanski Zvon“, „Slovan“, „Slovenski Ilustrovani Tednik“ i. dr. hirajo, ker nimajo dovolj naročnikov. Narodnost gotovih mladih ljudi obstoji menda v tem, da kritikujejo, „odklanjajo“ (!) ter razglašajo bojkot slovenskim listom, namesto da bi jih razširjali, podpirali ter tako delovali za njih izboljšanje.

Bolgarska carica Eleonora in ranjeni vojak. Bolgarska carica se je v tej vojni posvetila vsa postrežbi bolnikov. Obiskala je že vse bolnišnice po vsej deželi in tolaži ranjence povsod. Navadno nosi kar obleko usmiljene sestre in znamenje Rdečega križa na prsih. Tudi se ne vstraši preprostih del in čisto sama pomaga lastnorodno, ko pripeljejo bolnike. Zlasti rada in spretno prevezuje težko ranjene. Te dni je bila v Svilengradu, ko so ravno nesli ranjenca v bolnišnico. Ranjenec jo poprosi, misleč, da je usmiljena sestra: „Sestra, daj mi čašico vode!“ Prijazno mu carica odgovori: „Da, jaz sem sestra — carica.“ Ves ganjen jo ranjenec pozdravi in ji pove svojo zgodbo in jo prosi, da ji sme poljubiti v znak hvaležnosti vsaj roko. Ko pa se hoče dvigniti, mu odvrne carica: „Leži, le leži, rajša te jaz poljubim.“ In sklonila se je na nosila in mu poljubila čelo. — Ranjenec je jokal od veselja in solze mu je brisala — carica.

Turške ujetnike v Srbiji porabijo za razna javna dela, zlasti za uravnavo rek. V Srbiji je turških ujetnikov okoli 25.000; dobijo za svoje delo primerno plačo. Bolgarija že porablja turške ujetnike za javna dela.

Turški poveljnik v obleganem Skadru. Turški poveljnik v Skadru Hasan Riza bej je majhen človek, ima krive noge, glavo upognjeno naprej kakor pri kaki krvoločni zverini, nos ima kriv — pravi čerkeski tip. Na glavi nosi čerkesko kapo, veliko, nerodno, ki je podobna ščetki za čiščenje topovih cevi. Hasan Riza je bil več let v Nemčiji in govori nobro nemško. Govori pa odkritosrčno. Sovraži kristjane in konzule. Vsa obramba Skadra tiči danes na njegovih ramah; boriti se ima z malodušnostjo v turških četah in z nezadovoljnostjo prebivalstva; toda mož ima železno voljo... Turški rod je nehvaležen in pozabi na hrabrega boritelja v Skadru, junaški in viteški Črnogorci pa bodo opevali v svojih narodnih pesmih ob guslah hrabrega paša, ki je branil Skader dolgo časa, predno so ga zavzeli.

Koliko mesa poje človek v vsem svojem življenju . . . . .

so morali izdelovalci igrač, ki so imeli za Božič že velike zaloge igrač, zaposliti v zadnjem trenutku celo armado delavcev, da izdelajo nova naročila. Največji angleški tovarnarji so dobili te dni pred vsem naročila na vojno igračo. Igrača, ki jo še zdaj prodajajo, se imenuje „padeč Turkov“. Bulgarski in turški vojak, oborožena z bodalom, si stojita nasproti. Če se navije enkrat pero, tedaj se skuša Turek braniti. Končno pa pade majhi osmanski vojak na tla in zmagoviti Bulgar se vrže na njega. To igračo kupujejo v velikanskih množinah.

Nabor konj za vojno. Dne 14. t. m. je avstrijski državni zbor sprejel zakon o naboru konj za vojno. Nabirali se bodo konji za vojsko nekako tako kakor doslej fantje. Kdor ima konje in vozove, mora županstvu naznaniti, koliko jih ima. Vsako drugo leto bo pregled in cenitev konj izvršila posebna komisija. Konje bodo potrjevali, če jih bodo sposobne našli za vojsko, in jih cenili. Trije ceniveci bodo odločevali ceno konj. Na posebnem listku bo zapisano, kam mora lastnik konja poslati za slučaj vojne. Zato bo dobil odškodnino, kakor bo tudi dobil povrnene stroške, ako bi konja prignal, pa bi bil konj izvržen. Ko bodo konja prevzeli, bo lastnik dobil plačo za konja, opravo in za druge izdatke najpozneje v šestih tednih pri poštni hranilnici. Nekateri bodo asentiranja oproščeni, namreč tisti, ki se rabijo za javne službe, n. pr. konji častnikov, orožnikov, poštarjev, dušnih pastirjev, zdravnikov, policajev itd. Kdor ne bo konja in vozov zglasil ali v slučaju potrebe pripeljal na določeni kraj, bode plačal globo do 200 K; kdor bi pa nalašč konja ali vozila izpridil, bode kaznovan z globo do 600 K ali z zaporom do enega meseca. Ako bo nastala vojna, bodo imeli župani in lastniki konj precej sitnosti.

Izgubljena hči — milijonarka. V tovarno milijonarja Webstra v New-Yorku sta prišla pred tedni prosit za delo dva stara človeka: mož in žena. Delo sta tudi dobila, med usluž-

prišla tudi v Ameriko. Tu je pustila družbo in dobila tajniško službo pri nekem Websterjem prijatelju. Tu jo je Webster spoznal in jo čez par mesecev poročil. Ko je Webster spravil skupaj vse te podatke, je poklical delavsko dvojico in vprašal, odkodi sta. Povedala sta mu, da sta iz Rusko-Poljskega. Na nadaljna vprašanja sta tudi povedala, da jima je bila pred 15 leti ukradena še nedorasla hčerka Katja, ki je nista mogla več najti. Pred dvema letoma sta se tudi sama podala po svetu za zaslužkom in prišedši v Ameriko veliko prestala. Sedaj sta zadovoljna, ker upata, da sta pri Webstru dobila trajno delo. Webster je vprašal starko, ako bi spoznala svojo hčer. „Tako!“ je bil odgovor. A nato je tovarnar delavsko dvojico smehljalje odpustil, na dvorišču pa je čakala na nju mlada, bogata gospa. Pogledajo se in mati veselo zakliče: „Katja!“ Bila je res Katja, izgubljena hči, sedaj milijonarka.

== Vabilo na naročbo! ==

„Slov. Ilustr. Tednik“ bo nudil vsakomur brez razlike političnega prepričanja obilo zanimivega, zabavnega in poučnega gradiva in vabimo vse naše dosedanje naročnike, naj nam ostanejo zvesti ter nam naj pridobijo še novih naročnikov. „Slov. Ilustr. Tednik“ stane za l. 1913:

	celoletno	polletno	četrletno	mesečno
v Avstroogrski	8 K	4 K	2 K	70 h
v Nemčiji	12 K	6 K	3 K	1 K
v Ameriki	3 dol.	1½ dol.	75 cent.	—
v ost. inozemstvu	13 fr.	7 fr.	3.50 fr.	—

Po trafikah, knjigarnah in kolodvorih stanejo posamezne številke izvod 20 h.

Razširjajte „Slovenski Ilustrovani Tednik“! Pridobivajte mu novih naročnikov!

I. BAN

izdelovanje vozov in avtomobilov izraža ob prestopu v leto 1913. vsem svojim strankam, prijateljem in znancem najiskrenejše čestitke ter se priporoča v nadaljno blagonaklonjenost vdana

I. BAN, Poljanska cesta 67. Najstarejša tvrdka te vrste na Kranjskem.

V vojaški šoli. Oficir: „Povejte mi zakaj piha vedno zjutraj veter?“ — Vojak: „Ker je potem pri „cimerviziti“ vihar.“

Jud ostane jud. Jud gre peš na semenj. V hosti ga napadejo roparji in poglavar mu zagrozi: „Daj, kolikor imaš, če ne, te ubijemo!“ — Jud: „Tristo kron imam, ne več, ne manj“ — in našteje poglavarju 294 K. „Kako je to?“ opomni eden izmed roparjev, „manjka še šest kron.“ — Jud: „Če precej plačam, dobim povsod dva odstotka popusta!“

Času primerno. A: „Ali poznaš onegale gospoda, ki gre z gospodično Amalijo?“ — B: „To je njen ženin — bančni blagajnik, menda zelo bogat.“ — A: „Koliko ima premoženja?“ — „Se še ne ve, koliko bo populil, kadar bo podurhal.“

Krepko zdravilo. Kolesar (prijatelju, ki toži nad zobobolom): „O zoper to vem izvrstno sredstvo. Včeraj sem se vozil s kolesom, kar me neznansko začne zob boleti. Stopim v bližnjo lekarno, kjer mi lekarnar kane na košček vate par kapljic. To denem na zob. Ko stopim iz lekarne, je zobobol takoj izginil, ker je izginilo moje kolo.“

Drago premišljevanje. V računu nekega odvjetnika se je našel ta-le odstavek: „Ponoči se prebudil in razmišljal o vaši tožbi — znaša dvajset kron.“

Lep profesor. Gost: „Kaj pa ste imeli danes z gospodom profesorjem, da je bil tako hud?“ — Natararica: „Poklical me je in me vprašal, kaj plava v juhi. Rekla sem mu: Vi ste pa lep profesor prirodoslovja, če še muhe ne poznate. In zaradi tega je bil potem hud.“

Gospodarstvo. Prvo stremenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnegakoli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravnejši, najmodernejši in najidealnejši način varčevanja se doseže le z življenjskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. — Kot posebno kulantno zavarovalnico priporočamo banko „Slavijo“. Banka „Slavija“ je slovanski zavod, ki zavaruje po najnižjih cenah, razdeljuje ves čisti dobiček zavarovancem ter razpolaga z različnimi zelo ugodnimi načini. Posebno priporočljivo je zavarovanje za slučaj doživetja in smrti z znižujočimi se premijami. — Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postreže generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Kolera premagana. (Čitajte naslednje pismo!) Gospodu I. E. Weixlu, Maribor. Prosim Vas vljudno, blagovolite mi nemudoma po poštne povzetju poslati za 2 K „Palma“ za perutnino. Pri nekem kmetu je nastopila kolera. Hočem mu pomagati. Sem že večkrat poskusil s „Palmo“ ter imel ugodne uspehe. Kmetje prihajajo sami k meni po „Palma“, kadar ima perutnina kolero. V jeseni 1911, je pri kmetu Ekartu izbruhnila kolera, dal sem mu „Palma“, ki sem jo še slučajno imel v zalogi in v par dneh mu ni več poginila nobena žival. Zato gre hvala Vam in Vam častitamo k takemu uspehu. — S spoštovanjem vdani W. Bartels, Mükendorf, pošta Zeiselmauer na Nižje Avstrijskem.

ODTEGOVANJE

materinega mleka pomeni dostikrat za marsikatero dojenčka smrtno obsodbo. Zadosno neutrudljivo dojenje omogoči „GALEGOL“. Vpljiva ugodno na množino in kakovost mleka. Mleko se pomnoži za 33 do 50%. Dojenčki pridobivajo praviloma na teži in se izvrstno razvijajo. — Ima prijeten okus, se v vseh tekočinah rad topi zadošča ena pušica za 20 dni.

Cena 3 krone.

Glavna zaloga v lekarni B. Fragner, Praga III., vogal Nerudove ulice. Zaloga v lekarnah. Kjer se ne dobiva, se pošilja franco po pošti proti pošiljati K 3.70 naprej za pušico, K 6.72 za dve pušici, K 9.72 za tri pušice, K 12.— za štiri pušice.

Prva češka splošna deln. družba življenje : za zavarovanje na : življenje v Pragi.

Pojasnila in proračune da vsakomur brezplačno in radevoljno

Ivan Tomažič,

vrhovni nadzornik „Prve češke splošne deln. družbe za zavarovanje na življenje“, v Ljubljani, Ilirska ulica.

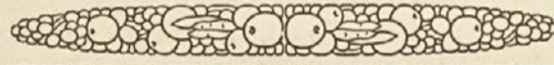
Zahvala.

Vsem znanim in neznanim prijateljem, ki so nam poslali v tako obilnem številu voščila za Božič in novo leto, se iskreno zahvalimo. Ta mnogobrojna voščila so nam dokaz, kako zelo je priljubljen naš list v najširših vrstah slovenskega ljudstva. Krepko bomo stopali po začrtani poti naprej ter se trudili, da si ne le ohranimo naklonjenost naših čitateljev, temveč, da se bo krog naših naročnikov še povečal.

Vsem našim prijateljem in podpornikom pa želimo še enkrat: obilo sreče v novem letu.

Uredništvo in upravništvo

„Slovenskega Ilustrovanega Tednika“.

Književnost.

Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. Spisal F. S. Finžgar. II zvezek. Cena 3.80 K, vez. 4.80 K. Založila Katol. bukvarna v Ljubljani. Zdaj je izšel tudi 2. zvezek Finžgarjevega monumentalnega dela, kateremu kritika splošno priznava prvenstvo med slovenskimi romani. — Dočim se v prvem zvezku slika razvoj mladega Iztoka, sinu iz roda Slovenov, na bizantinskem dvoru, kjer se je nasrkal kulture in vojaške umetnosti, da jo ponese med Slovence, nam drugi zvezek z veliko epsko spretnostjo predočuje, kako Iztok združi slovenski narod, spravi Slovence z Anti, porazi hunskega poglavarja Tunjuša in naposled premaga tudi bizantinske trupe pod Azbadom, da tako postavi temelje veliki državi Slovenov na Balkanu. — Vmes pa se pleče zgodovina ljubezni med Iztokom in bizantinsko dvorkinjo Ireno, ki pridobi slovenskega junaka za blagovest križa.

Kdor želi prodati, zamenjati ali v najem dati

grajščino, posestvo, hišo, gostilno, trgovino, obrt, premičnine,

ali išče kompanjona za svoje podjetje itd. itd.

doseže najhitreje svoj namen, če da oglas v

„Slov. Ilustr. Tednik“

ki je razširjen po vseh krajih na slovenskem Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem in tudi v mnogih krajih izven mej slovenske domovine.

Kjer prebivajo Slovenci povsod se čita

„Slov. Ilustrovani Tednik“.

Pozor! Pozor!

Pristne oljnate in suhe barve na debelo in drobno

Premerl & Jančar

Ljubljana

Dunajska cesta šte. 20.

Izborne emajlne glasure, laki, firneži, čopiči itd.

Podpirajte domačo trgovino.

Zastoj se jezite nad trgovci in blagom, ter govorite draginja je, da si človek ne more nič več kupiti. To govorjenje ne pomaga nič, če bode še naprej kupovali slabo blago in pri trgovcih, ki Vam drago računajo. Prihranite si le tedaj kaj, ako bode kupovali vedno v trgovini z modnim, manufakturnim in konfekcijskim blagom I. N. Šoštarčič, Maribor, Gosposka ul. 5. V tej trgovini kupite vsako blago od 20 do 30 odstotkov cenejšo kakor drugod.

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke
Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na telodcu.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

:: V lepem kraju :: slovenske Koroške

je lepo posestvo s 45 orali gozda in s 35 orali v lepi rodovitni (ilovnati) zemlji ležečimi arondiranimi polji in travniki za 50.000 kron na prodaj. Okolo posestva je veliko krasnega sadnega drevja vseh vrst. 20 kosov živine in 20 prašičev se lahko redi, za koje so postavljeni lepi hlevi. V solidno zidani enonadstropni hiši je gostilna katera, bo ostala vnaprej. Tudi trafika v najkrajšem času pride na hišo. Tudi za trgovino je ugodno. Pri hiši je tudi opekarna, ki je v treh letih vrgla 1800 K. Naslov pove uredništvo.

Mazilo za lase

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 222 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Ri amazilo Vaša kurja očesa, bradovice in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, Kemeny, Košice (Kaschau) I. Postfach 12/44. Ogrsko.

Gregor Jenko

čevljski mojster, Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 43.

se priporoča v izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del kakor tudi popravilo galoš.

Na Silvestrov večer.

GUY DE TERAMOND:

Ekspresni vlak št. 113.

Novela. Prevel Starogorski.)

Ko je v cerkvenem stolpu udarila ura šest, je skočil Rivard iz postelje in se jel oblačiti z vso naglico, da nastopi službo. Bil je železniški uradnik na majhni postajici Ambrevoye na progji Vendome in je bil v eni osebi blagajnik, čuvaj in namestnik postajnega načelnika.

Akoprav služba ni bila težka in je prihajalo le malo potnikov in še manje prevoznega blaga, je imel vendarle neko odgovornost. — Opoldan pelja skozi to majhno postajo pariški brzovlak, ekspres št. 113 in tedaj je moral iti nekaj sto metrov stran iz postaje, k bližnji čuvajnici, da postavi progo za tovorni vlak, ki dospe do postaje četrť ure poprej, kakor brzovlak.

Uradnik je bil od svojih predstojnikov čislán radi točnosti v službi in že večkrat bi imel biti povišan, a je vedno z zahvalo odklonil. Miren je po naravi skromen, je ljubil svoj rodni kraj in pred vsem svoj dom. Pred kakimi šestimi leti se je poročil z lepim kmetskim dekletom iz okolice. Kot poročno darilo, mu je železniška družba obljubila prvo prosto mesto čuvajnice za soprogo. — In to mesto je dalo mladi ženi dovolj časa, da je lahko vzgajala malo Madeleino, ki je z veselim smehom in vriskom krasila tihi dom.

Rivard je naglo popil svojo kavo in ko se je pokrtil s službeno čepico, je zaklical jasen glasek iz postelje:

»Papa, ali te smem danes obiskati?«

Rivard stopi k postelji in poljubi dekletce.

»Saj veš, ljubica, da nimam rad, ako greš stran brez mamice. . . in opoldan mora vendar kuhati. . .«

»O, papa: zelo bom pazila, da se mi nič ne zgodi. Ali smem priti, papa?«

Ni imel moči, da bi ne uslišal njene majhne prošnje.

»Da, da . . . smeš . . . le pridi!«

»Ah, papa«, vzklikne dekletce vse srečno in se oklene njegovega vratu. »Tako te imam rada!«

Rivard se obrne še enkrat k soprogi:

»Pazi, da ne bo Madeleina šla pred poleno uro na cesto!«

»Ti si v resnici junak,« mu odvrne smejočim glasom. »Vedno se ukloniš!«

Rivard zmaje z rameni.

»Kaj naj storim. Ob tem času ne pelje noben vlak in ni nobene nevarnosti.«

Med vrati se še Rivard enkrat obrne in reče:

»Ako srečaš kak voz, Madeleina, pazi, da te ne povozí. Tudi s psički se ne smeš igrati. Ali me boš mirno počakala na klopi, če bi me še ne bilo tam?«

»Da, moj dobri papa!«

Dete je bilo vsa njegova sreča. Večkrat se ga je polastila neumljiva bojazen, da bi se mu kaj zgodilo.

Na kolodvoru je Rivard kmalu opravil svoje dnevne dolžnosti. Še predno se je prav zavedel, je že bila ura pol dvanajst. — To je bil čas, da je pomislil na opoldanšnji vlak. Hitel je po progí, da prestavi tir. Točno je privozil vlak in se ustavil na takozvani »mrtvi tir«, da počaka prihoda brzovlaka. Kmalu so naznanjali zvonovi poldan in ekspresni vlak, po zvoncu signaliziran, mora priti vsak hip.

Ali minute teko — in vse je mirno.

»Na, danes se mu pa ne mudi,« reče sam pri sebi uradnik.

Bilo je nemogoče, da bi šel na postajo in poizvedel za vzrok zamude, zakaj brzovlak lahko privozi vsak trenotek in njegova navzočnost je neobhodno potrebna na tem nevarnem križišču. Poteklo je četrť ure — dolge, kakor cela večnost — a uradnik je čakal in gledal v daljavo.

Kar se prikaže moder oblak in električni zvonec zadoni. Ekspresni vlak št. 113 dirja s hitrostjo 60 kilometrov proti postaji. Strašen krik. Rivard stoji, kakor okamenel. . . Zagledal je Madeleino, kako se mirno, smehljajoče igra na progí. Potrpežljivo je čakala v čakalnici na klopi, kakor je obljubila očetu. A ker ga le ni bilo ni mogla več strpeti v zaduhli sobi,

»Naberem majhen šopek rož za očeta«, je djala, ker ima tako rad cvetlice. . . Zato me gotovo ne bo kregal!«

In ko je stopila iz čakalnice je zagledala očeta na progí. Vsa vzradoščena je hitela k njemu, in ni pazila na prihajajoči vlak.

Rivard je bil v strašnem položaju — otrok je izgubljen. . . Ali naj zakliče? Naj ga opozori? Dekletce je bilo predaleč, da bi ga slišalo. Edino sredstvo še je — da spusti ekspresni vlak na »mrtvo progo«. . . to bi mu bilo lahko. . . samo za držaj potegne in njegovo dete je rešeno. Ali tovorni vlak na tem tiru? — Strašna nesreča je bila neizogibna. . . Stotine človeškega življenja so v nevarnosti. . .

Mrzel pot mu curlja raz čelo. — Kaj ga briga končno nesreča nepoznaníh, da je le rešeno njegovo dete? — Kaj mu je ves svet, kaj vsa zemeljska sreča, ako pa izgubi dete. . . Ne. . . Olas dolžnosti je zadušil obupen klic očetovega srca.

Ne! On nima pravice tako ravnati in dolguje svoje življenje potnikom, ki se zapajo njegovi pazljivosti. Ako bi zahtevali od njega še več, ne sme se omajati niti za trenotek.

Vlak se bliža. . . Nepremično stoji uradnik ob čuvajnici, držeč za ročaj. . . Sedaj je dosegla lokomotiva otroka. . . in eno minuto poznej je zginil brzovlak v daljavo.

Kakor zadet od strele je padel Rivard na tla. Obraz je pokrtil z rokami, kakor bi se bal pogledati najstrašnejši prizor. . . kar začuje rahel boječ glasek

»Ah, papa, kako sem se ustrašila!«

Rivard se dvigne počasi. — Ali sanja. . . ali je prestan strah tako učinkoval na njegove možgane? Ne, to ni sen, njegovo dete živi. In ko jo je malone zadušil s poljubi, je izvedel iz otrokovih pretrganíh besed, kak čudež se je zgodil pred velikansko lokomotivo, ki se je pojavila nenadoma pred njo, je padlo dekletce na sredo med tračnico. In brzovlak je zdirjal preko drobnega telesca, ne da bi se ga dotaknil. . .

Zakaj priporočamo Kolinsko kavno primes? Iz dveh vzrokov. Predvsem, ker je res izvrstno blago, ki je z njim vsaka gospodinja popolnoma zadovoljna, ker Kolinska kavna primes napravi kavno najokusnejšo. Potem pa tudi zato, ker je Kolinska kavna primes pristno domače blago. Mi se dobro zavedamo velikega pomena domače industrije za ves naš napredek na gospodarskem polju, vemo pa tudi, da nikakor ne zadostuje, da govorimo o potrebi domače industrije, temveč, da jo moramo podpirati s tem, da kupujemo domače blago. Komur je torej na tem, da dobi izvrstno in pristno domače blago, naj kupuje Kolinsko kavno primes!

Kinematograf „Ideal“ na Franc Jožefovi cesti v Ljubljani ima jako zanimiv spored, same dobre, zelo učinkovite privlačne resne in šaljive točke.

Srebrno plaketo. — Dunaj 1910.

Vsakošno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno s „Palma“. To že v preminjnih slučajih najzadovoljnejše učinkujoče sredstvo dobite poštine prosto, če pošljete 1 K poštini znak (veleposestvu zadostuje letno za 4 K). — J. E. Weixl, Maribor, Zofijin trg št. 3, Štajersko.

Franc Može

Sv. Petra nasip št. 51

krojaštvo

najmodernejše po najnižjih cenah. Najfinejša izdelava 22 K. Na zahtevo pridem na dom.

Novo jesensko in zimsko blago za ženske obleke pri

R. Miklauc

Ljubljana,

Stritarjeva ulica števil. 5.

Vzorci na zahtevo. Cene nizke. Postrežba znano dobra.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v venju.

Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

Izprašani optik FR. P. ZAJEC

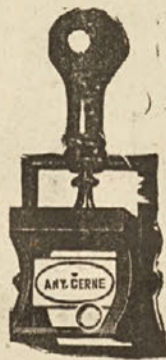
:: LJUBLJANA, Stari trg št. 9. ::

priporoča svoj dobro urejeni optični zavod očala, ščipalca, daljnogleda, toploterije i. t. d.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo švicarskih ur, zlatnine in srebrnine, gramofone od 25 K naprej tudi na mesečne obroke.

Plošče vseh vrst in v vseh jezikih do K 2:50 naprej. Ceniki brezplačno. —

Stampilije

vseh vrst za

urade, društva, trgovce itd

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilij

Ljubljana, Stari trg 20

Ceniki franko.

POZOR! Kdor hoče imeti POZOR!

lepo električno razsvetlavo

naj se oglasi pri trgovskem zastopniku

Francu Železniku,

v Ljubljani, Sodna ulica števil. 6, I. nadstr.

Največja in najeenejša zaloga električnih

„Ergo Wolfram“ žarnic.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se priporoča

I. ZAMLJEN

čevljarski mojster

Ljubljana, Gradišče št. 4.

Zaloga izgotovljenih čevljev ter izdelovanje gorskih in telov. čevljev.

Proda se, ali pa se da v najem

zaradi starosti četrt ure od trga Šentjurij ob juž. žel., Štajersko, tik glavne ceste

hiša

pri kateri je gostilna, umetni mlin na valjčke, žaga in kovačnica, vse z novo moderno opremo, in sicer je vsaka obrt sama zase tako, da tvori vse gospodarstvo štiri poslopja. Vsa poslopja so v dobrem stanu in ni treba nikakega popravila. — Pogoji so: izplača se polovico takoj, polovico se pa lahko vknjiži. — Pozve se pri upravnistvu tega lista. — Ceno pa za prodajo kakor za v najem pove posestnik, katerega naslov se izve pri urednistvu.

Sukneno blago za moške obleke se kupi najbolje pri

R. Miklauc

v Ljubljani.

Velika izbira. Zanesljive cene. Na zahtevo se tudi izdelovanje oblek preskrbi.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljsega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puha stega 5 10 K; vefinega snežobelega, puljenega 6 40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Najboljši češki nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko. Natančnejši cenik gratis in franko.

JABOLKA

proda vsako množino od 20 kg naprej po 12—26 vin. kilogram

ANDREJ OSET

posest. v Tolstem vrhu, p. Guštanj, Kor.

IV. Ravnihar

urar in trgovec z zlatnino :: in srebrnino ::

Ljubljana, Sv. Petra c. 44.

Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljen uro jamčim eno leto. ::

Lastna delavnica za popravila in vsakošrna nova dela.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd.

Mehanič. delavnica.

Prodaja na obroke. — Ceniki franko.

Pri Batjel-u, Gorica,

Stolna ulica št. 2-4.

„Za svobodo in ljubezen“

mu razmere tam dobro znane. V romanu „Za svobodo in ljubezen“ so z veselo roko opisane krute razmere, ki so vladale na Balkanu pod turškim jarmom. Divji zatiralci slovanskega živilja na eni, junaški vstaši (komite) na drugi strani, krčevita napetost dejanja — vse to bo gotovo vstreglo mnogostranskim željam po kaki lepi in zanimivi povesti z bližnjega juga, ki jih slišimo tolikokrat iz krogov svojih bralcev. Da pa ne pokvarimo čitateljem veselja, izdamo za danes samo še to, da se vije med temno in viharno scenerijo našega prihodnjega romana kotrdeča nit nežna ljubezen mladih src, ki se po mnogih genljivostih in pretresljivih prigodbah pribori do zaslužene zmage. — Kdor hoče v letu 1913. čitati veleznimiv roman o naših bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na „Slov. Ilustrovani Tednik, ki stane le 2 K za četrt leta, za en mesec pa smo 70 vinarjev.

je naslov veleznimivega krasnega romana z Balkana. Spisal je roman odličen slovenski pisatelj, ki je prepotoval ves Balkan in ki so